UNIVERSITETET I BERGEN
Studieadministrativ avdeling

Fakultetene

Referanse	Dato
2015/1534-TOVST	26.03.2015

Melding om vedtak i UU-sak 3/15: Etikk i utdanning, videre oppfølging

Vi viser til sak i Utdanningsutvalget 3/15: Etikk i utdanning. Saken ble drøftet. Det kom følgende innspill:

- Det er ulik praksis for håndtering av etikk og redelighet ved fakultetene. Ved PSY har de kopiert JUS sin praksis, og opprettet en komite for redelighet i utdanningen. Alle fuskesaker blir behandlet i komiteen, som også vurderer videre saksgang.
- Flere av fakultetene har temaet etikk og fusk som fast post i informasjonsmøter med studentene.
- Når det gjelder opplæring i etikk, er det også viktig å fokusere på forebyggende tiltak.
- Ved SV-fakultetet har de egne forelesninger om etikk og fusk på ex.fac. Ved HF har man obligatoriske forelesninger om etikk.
- Etikk er også viktig for innreisende studenter, inklusive de som er ved UiB i bare ett semester. Det kan være behov for økt fokus på etikk for denne gruppen studenter.
- Fra studentrepresentantenes side ble opplegget for nye studenter ved PSYK trukket frem som svært bra. Etikk står sentralt i starten av studiene, og det blir fokusert på temaene fagetikk, forskningsetikk og etikk i møte med mennesker. Dette er en fin måte å møte studiet på, og gir studentene en tidlig bevisstgjøring rundt temaet.
- Det er bra at internasjonale studenter får brosjyrer om etikk når de starter studiene. Men det er mye som skjer i starten av studiene, og temaet kan med fordel følges opp også senere i studieløpet.

Som videre oppfølging i saken, blir fakultetene med dette bedt om å gi tilbakemelding om deres oppfølging av handlingsplanen for etikk som gikk ut i 2012. De samlede innspillene fra fakultetene legges til grunn for vurdering av videre oppfølging rundt temaet.
De konkrete tiltakene i handlingsplanen ser dere på sidene 5-10 i vedlagt handlingsplan for akademisk redelighet: Handlingsplan for akademisk redelighet.
Vi ber om tilbakemelding om fakultetenes oppfølging av handlingsplanen innen **11. mai.**

Vennlig hilsen

Christen Soleim
avdelingsdirektør

Tove Steinsland
fung. seksjonsleder

Kopi
Universitetsbiblioteket

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Studieadministrativ avdeling
Telefon 55589314
Telefaks 55589418

Postadresse
Postboks 7800
5020 Bergen

Besøksadresse
Langesgate 1
Bergen

Saksbehandler
Tove Steinsland
+47 55 58 90 47

Melding om etikk i utdanning, videre oppfølging.

Tilbakemelding fra Det juridiske fakultet.

Generelt

Slik henvendelsen er utformet, forstår vi det sånn at det er bare oppfølging innen utdanning som etterspørres – ikke forskning og forskerutdanning. En slik forståelse ligger til grunn for det følgende. Det juridiske fakultet har engasjert seg tungt for å innarbeide akademisk redelighet i studentens samlete kompetanse. Dette engasjementet har en proaktiv og en reaktiv side. Utgangspunktet er at vi har tiltro til studentene og deres ønske om å adoptere den kulturen fakultetet representerer. Vår primære oppgave er å sette dem i stand til det. Den reaktive siden begrunnes både med hensynet til likebehandling av studentene og med hensynet til at det ikke skal være mulig å hente noen fordeler – verken på kort eller lang sikt – ut av uredelig opptreden.

Proaktive tiltak for å fremme etikk i utdanningen

Arbeidet med etikk, verdier, metode og rettsvitenskap ses i sammenheng og er forankret i fakultetets gjeldende strategiplan 2010 - 2015. Arbeidet har blitt koblet sammen med prosessen for omlegging av læringsutbyttebeskrivelsene i tråd med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for høgre utdanning.

I vårt regelverk har vi beskrevet hva som er å anse som fusk.

Hvert år har vi en presentasjon for hvert studieår der vi viser går gjennom hvilke hjelpemidler som er tillatt til eksamen og hvordan de kan innarbeides.

Vi har publisert et omfattende skriv – Krav til skriftlige arbeider på masterstudiet i rettsvitenskap ved Det juridiske fakultet i Bergen – som forklarer hvilke krav vi stiller til skriftlige arbeider, hva som begrunner disse kravene samt hvordan de enkelt kan oppfylles. Det er også utarbeidet et skriv om sitatteknikk og kildehenvisninger. Begge skrivene gjøres også tilgjengelig for internasjonale studenter på engelsk.

I EXFAC Juridisk forprøve undervises det om akademisk redelighet og etikk. I tillegg gjennomføres en egen forelesningsrekke for nye studenter parallelt med forprøvene, der det fokuseres særskilt på etikk, verdier, metode og rettsvitenskap. De møter dette igjen i de rene metodeemnene på henholdsvis 1. og 3. studieår

Arbeidsgruppelederne som underviser studentgrupper på 1. og 2. studieår får opplæring i akademisk redelighet og etikk.

Det gjennomføres egne forelesninger for alle studenter i det semesteret de skriver masteroppgave. Studenter som skriver stor masteroppgave (60 SP) knyttes til en forskergruppe eller et forskningsprosjekt og får dermed en enda tettere oppfølging og innføring i normer for forskning.

På 5. studieår inngår et obligatorisk kurs i etikk for jusstudenter.

I mai 2012 leverte programsensorene en rapport om etikkens plass i juristutdanningen.

Det ligger til juristrollen å måtte foreta vurdering av ulike etiske problemstillinger og sette disse opp mot hverandre. Derfor er det gjennomgående i hele studiet at studentene skal tilegne seg kunnskap,

ferdigheter og generell kompetanse som gjør dem i stand til å gjøre gode vurderinger og ta gode og rimelige beslutninger som jurister.

Reaktive tiltak for å fremme etikk i utdanningen

Vi gjennomfører en stikkprøvebasert kontroll med hjelpemidlene som nyttes til eksamen, og en inngående kontroll med de skriftlige arbeidene som inngår i obligatoriske arbeidskrav. Vi har en godt innarbeidet modell med organisasjon og prosedyrer for behandling av saker om forsøk på fusk. Vi har vært pådrivere for utvikling av gode prosedyrer også utenfor fakultetet og institusjonen.

Særlig om ulike kategorier studenter

Egne gradsstudenter

I vår velkomstpakke til nye studenter inngår en skriftlig orientering om de forventningene vi har til akademisk redelighet og etikk.

Innpassete gradsstudenter

Studenter som kommer til med emner som skal godskrives, vil i ulik grad bli møtt med informasjon om redelighet og etikk. I godskrivingsvedtaket blir de eksplisitt oppfordret til å sette seg inn i studieplan, fakultetets utfyllende regler og krav til skriftlige arbeider. De får med seg velkomstpakken, men ikke nødvendigvis undervisningen tilknyttet 1. studieår. De har imidlertid – som andre – tilgang til fakultetets informasjon og regelverk.

Innvekslingsstudenter

Denne gruppen får ikke like systematisk informasjon om krav til redelighet og etikk. Vi ser likevel at det er svært få tilfeller av overtramp blant dem. De får grundig informasjon foran innlevering av oppgaver og foran eksamen. Hvert semester starter med innføringsforelesninger i norsk rettskultur.